

En el foment de la lectura tot s'hi val?

Publicat per [Centre d'Informació i Documentació \(CIDOC\)](#) [1] el 07/01/2020 - 10:20 | Última modificació: 30/09/2020 - 09:13

Evelio Martínez

Els beneficis de la lectura no són sempre tan evidents com es voldria, però hi són. En parla [Evelio Martínez](#) [2] al seu llibre [Por qué leer todavía](#) [3], en el qual mira d'elaborar una nova i particular defensa de la lectura. Martínez no es posiciona ni a l'extrem dels escèptics que en neguen tots els beneficis ni al dels autors que es valen de tòpics i arguments poc fonamentats per demostrar els aspectes positius de la lectura.

Per començar, l'autor considera important fer un seguit d'apreciacions que, tot i la seva obvietat, cal no oblidar en cap moment:

- **“Llegir no equival en absolut a llegir novel·la”.** Així doncs, quan parlem de lectura no parlem ni molt menys únicament de lectura de ficció.
- **La lectura i l'educació es troben íntimament lligades,** per bé que l'educació també contempla altres mètodes d'aprenentatge.

A continuació, reflexiona sobre el sentit d'algunes de les frases fetes més freqüents que defensen el poder de la lectura. Valent-se d'estudis i treballs de científics, filòsofs i escriptors, destria allò que probablement és cert dels arguments que menys se sostenen en frases com **“llegir té el poder de canviar-nos profundament”**, **“llegir ens fa més intel·ligents”**, **“llegir ens fa millor persones”**, **“llegir és una millor manera d'invertir el nostre temps que veure la televisió.”**

Foto: Patrick Tomasso

L'autor accepta que **existeix un cert elitisme cultural, que busca diferenciar-se d'allò que no es considera "alta cultura": l'anomenada "cultura popular"**. En el transcurs dels diversos capítols del llibre fa referència a la distinció entre aquests dos tipus de cultures i, **en relació a la prescripció de lectura i cultura, es pregunta si és possible distingir entre bons i mals productes culturals** o si, pel contrari, això sempre serà fruit d'algun prejudici. És aquí on, apunta Martínez, **entra en joc la qüestió del bon gust definit per la classe dominant** segons el sociòleg Bourdieu. En aquesta mateixa línia, **l'al·lusió a l'eterna confrontació, diu Martínez, entre ciències i humanitats** també és present al llibre.

La descripció del tipus de lectura que duen a terme els joves d'avui en dia ocupa tot un capítol i, a grans trets, es resumeix en el fet que **cada vegada es llegeix menys per plaer**, es llegeixen textos curts i el suport preferent és la pantalla. **S'ha passat de la lectura de textos i articles llargs**, considerats pels experts vitals a l'hora de desenvolupar el pensament crític i la capacitat d'empatia entre moltes altres habilitats, **al que s'anomena lectura fragmentada en pantalles**.

Segons Martínez, el gran problema també rau en el fet de substituir completament el primer tipus de lectura pel segon. Com a contrapunt, però, és interessant fer ressò d'algunes iniciatives que han trobat la manera d'adaptar-se a les noves formes de llegir. El cas més rellevant és el de la Biblioteca Pública de Nova York, que ha desenvolupat la fórmula d'èxit [insta novels](#) [4], aconseguint que els joves llegeixin clàssics com ara *La metamorfosis* de Kafka. També aprofitant la dimensió de la qual gaudeix Instagram entre els adolescents i joves, alguns poetes catalans aprofiten la plataforma per donar a conèixer els seus versos, tal i com explica Núvol a l'article [La poesia catalana a Instagram, un camp per explorar](#) [5].

L'important és que la gent llegeixi?

Un dels capítols del llibre es centra en aquesta altra frase feta que, a més, és considerada per l'autor com un tòpic

que cal matisar. Per exemple, a l'escola aquesta frase ja no és vàlida, ja que **cada cop hi ha més consens en el fet que obligar a llegir als alumnes és sinònim que els nens avorreixin la lectura**. D'altra banda, i fent esment de la proliferació de notícies falses, Martínez ens convida a plantejar-nos: **l'important és que la gent llegeixi, o que estigui informada?** Així doncs, segons ell l'important hauria de ser que la gent tingui accés a informació correcta irrellevant, i que tingui la capacitat de diferenciar-la de la que no ho és.

Aquests són només alguns dels múltiples plantejaments i reflexions que fa Martínez al llarg dels capítols del llibre, on mira de tenir en compte tots aquells factors que puguin influir en la lectura, fixant-se fins i tot en la **influència genètica**. De cada capítol se'n poden extreure unes conclusions concretes. Aquí, recuperem la del primer, en la qual l'autor defensa que **"Els beneficis de la lectura i la seva utilitat són omnipresents en les nostres vides i en les de la resta, no de la forma incontestable que voldríem però sí de manera significativa"**.

Podreu consultar [aquest llibre](#) [3] al [Centre d'Informació i Documentació](#) [6]

[Inicieu sessió](#) [7] o [registreu-vos](#) [8] per a enviar comentaris

Categories: Llibre

Etiquetes: lectura

Etiquetes: llibres i editorials

- [9]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2020/foment-de-lectura>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/centre-dinformacio-documentacio>

[2] <https://twitter.com/emartibd>

[3] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=46236>

[4] https://www.economiadigital.es/tecnologia-y-tendencias/las-novelas-clasicas-se-pueden-leer-como-historias-de-instagram_575240_102.html

[5]

<https://interaccio.diba.cat/La%20poesia%20catalana%20a%20Instagram%2C%20un%20camp%20per%20explorar>

[6] <https://www.diba.cat/web/cerc/cidoc>

[7] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/patrimoni-marca-ciutat>

[8] <https://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[9] <https://interaccio.diba.cat/node/8216>